НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ТРЕНІНГУ

«РЕАГУВАННЯ НА ХІМІЧНІ ЗАГРОЗИ З НАЯВНІСТЮ БОЙОВИХ ОТРУЙНИХ РЕЧОВИН»

ОБСЄ Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Координатор проектів в Україні

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Затверджую
Ректор Львівського державного
університету безпеки життєдіяльності

_____Дмитро БОНДАР

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ТРЕНІНГУ

«РЕАГУВАННЯ НА ХІМІЧНІ ЗАГРОЗИ

З НАЯВНІСТЮ БОЙОВИХ ОТРУЙНИХ РЕЧОВИН»

Львів 2024

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ.

Навчальна програма тренінгу «**Реагування на хімічні загрози з наявністю бойових отруйних речовин**» розроблена на основі Проєкту «Посилення спроможності України щодо реагування на надзвичайні ситуації, пов'язані з небезпечними хімічними речовинами» спрямована на підвищення державних органів України у сфері ефективного захисту населення від надзвичайних ситуацій хімічного характеру, а також покращення міжвідомчої взаємодії між підрозділами в умовах воєнного стану.

Навчальний курс підготовлений за участю органів та підрозділів ДСНС та ДПС України з урахуванням практичного досвіду діяльності в умовах особливого періоду.

Навчальний курс організовується та проводиться на базі Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, навчальному полігоні ЛДУБЖД .

Програма акцентована на питаннях порядку тренувань підрозділів з урахуванням можливих подій пов'язаних з застосуванням бойових отруйних речовин. Навчальна програма тренінгу «**Реагування на хімічні загрози з наявністю бойових отруйних речовин**» формується відповідно до потреб представників ДСНС та ДПС України з таких змістовних модулів:

I. «Ризики та загрози (БОР) в умовах воєнного стану»;

II. «Принципи організації і надання першої медичної допомоги ураженим БОР»;

III. «Організація робіт на місці події із застосуванням БОР».

Загальний обсяг навчального часу **20 год.**

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назва теми	Кількість аудиторних годин	Місце проведення	Проводить заняття
1.	**Змістовний модуль І** «Ризики та загрози в умовах воєнного стану»			
1.1	Характеристика та класифікація бойових отруйних речовин	Теоретичне заняття – 1 година	Лабораторія протимінної діяльності ЛДУБЖД	Василь ЛОЇК
1.2	Класифікація хімічної зброї. Засоби застосування хімічної зброї.	Теоретичне заняття – 1 година	Лабораторія протимінної діяльності ЛДУБЖД	Олександр СИНЕЛЬНІКОВ
1.3	Ознаки ураження бойовими отруйними речовинами	Теоретичне заняття – 2 година	Лабораторія екологічної безпеки ЛДУБЖД	Наталія Курділь
	Змістовний модуль ІІ «Принципи організації і надання першої медичної допомоги ураженим БОР»			
2.1	Принципи організації і надання першої медичної (домедичної) допомоги ураженим бойовими отруйними речовинами.	Теоретичне заняття – 1 година	Лабораторія протимінної діяльності ЛДУБЖД	Наталія Курділь
2.2	Практичне відпрацювання порядку надання першої медичної (домедичної) допомоги ураженим бойовими отруйними речовинами	Практичне заняття – 2 години	Лабораторія протимінної діяльності ЛДУБЖД	Наталія Курділь
2.3	Організація заходів з деконтамінації.	Теоретичне заняття – 1 година	Лабораторія протимінної діяльності ЛДУБЖД	Олександр СИНЕЛЬНІКОВ
	Змістовний модуль ІІІ «Організація робіт на місці події із застосуванням БОР»			
3.1	Засоби та прилади для виявлення та ідентифікації бойових отруйних речовин	Теоретичне заняття – 1 година	Лабораторія протимінної діяльності ЛДУБЖД	Олексій ЙОСИПЕНКО
3.2	Порядок та особливості робота з приладами ідентифікації	Практичне заняття – 2 години	Лабораторія підготовки рятівників ЛДУБЖД	Олексій ЙОСИПЕНКО
3.3	Організація робіт на місці події із застосуванням бойових отруйних речовин (робота в малих групах із написання СОП)	Теоретичне заняття – 1 година	Лабораторія протимінної діяльності ЛДУБЖД	Василь ЛОЇК Олександр СИНЕЛЬНІКОВ Олексій ЙОСИПЕНКО
3.4	Практичне відпрацювання порядку та тактики дій за наявністю бойових отруйних речовин.	Практичне заняття – 8 години	НТП / Зелена,301Б, ЛДУБЖД	Василь ЛОЇК Олександр СИНЕЛЬНІКОВ Олексій ЙОСИПЕНКО
Разом:		**Теоретичні заняття – 8 годин** **Практичні заняття – 12 годин**		

3. НОРМАТИВНА СКЛАДОВА

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ І

«Ризики та загрози в умовах воєнного стану»

1.1. Характеристика та класифікація бойових отруйних речовин

Характеристика бойових отруйних речовин. Загальне поняття та класифікація бойових отруйних речовин. Бойові властивості отруйних речовин. Загальна характеристика отруйних речовин нервово-паралітичної дії. Токсичні властивості отруйних речовин нервово-паралітичної дії.

1.2. Класифікація хімічної зброї. Засоби застосування хімічної зброї

Основні положення про хімічну зброю. Засоби та способи застосування хімічної зброї. Класифікація спецзасобів. Сучасний досвід та приклади застосування бойових отруйних речовин.

1.3. Ознаки ураження бойовими отруйними речовинами

Ідентифікація бойових отруйних речовин за симптоматикою та ознаками.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ ІІ

«Принципи організації і надання першої медичної допомоги ураженим БОР»

2.1. (2.2) Принципи організації і надання першої медичної (домедичної) допомоги ураженим бойовими отруйними речовинами

Загрози здоров’ю в умовах ХБР середовища. Ключові елементи медичної (домедичної) допомоги: розпізнавання і діагностика постраждалого; безпека особиста і колективна; самопоміч, сортування,

оцінка постраждалого; заходи порятунку. Пріоритети у наданні домедичної допомоги постраждалим в умовах зараження. Допомога у часовий інтервал – 10 хвилин. Принципи взаємодії з рятувальними і медичними підрозділами в умовах зараження.

Заходи медичної (домедичної) допомоги в залежності від зони небезпеки, характеристика категорій уражених. Зміст заходів медичної (домедичної) допомоги в «гарячій зоні»: застосування антидотів та інших засобів порятунку; оцінка ураженого на наявність травм і ушкоджень (принцип «швидкого огляду»). Зміст заходів медичної (домедичної) допомоги в «теплій» зоні (дезактивація, знезараження, порядок перетинання «чистої-брудної» зони).

Види допомоги та її рівні в умовах ХБР інциденту. Сортування як ключовий елемент медичної (домедичної) допомоги в умовах ХБР зараження. Принципи та види сортування, визначення рівнів (забруднення та зараження) в «гарячій зоні». Порівняльна характеристика сортування та категорій постраждалих в умовах ХБР середовища та при інших надзвичайних ситуаціях (аваріях та катастрофах).

2.3. Організація заходів з деконтамінації

Зміст заходів спеціальної обробки, дезактивації та знезараження в умовах ХБР середовища: локалізація уражених в небезпечній зоні; правила зняття одягу; порядок проведення сухої і вологої дезактивації та знезараження; негайна особиста дезактивація. Обмеження пересування. Евакуація уражених. Принципи евакуації, заходи і засоби евакуації: самоевакуація, рятувальна евакуація. Оцінка ситуації і визначення вимог до запровадження заходів ізоляції і карантину.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ ІІІ

«Організація робіт на місці події із застосуванням БОР»

3.1. (3.2) Засоби та прилади для виявлення та ідентифікації бойових отруйних речовин

Засоби та прилади для виявлення та ідентифікації бойових отруйних речовин. Порядок та особливості робота з приладами ідентифікації.

3.3. (3.4) Організація робіт на місці події із застосуванням бойових отруйних речовин

Особливості оцінки уражених в умовах ХБР інциденту. Характеристика категорій уражених (Т1, Т2, Т3, Т4). Принципи оцінки стану уражених та визначення невідкладних станів: непритомний стан і судоми; оцінка серцебиття; оцінка дихання і забезпечення прохідності дихальних шляхів; катастрофічна кровотеча і накладення джгута на місці інциденту; ознаки смерті. Алгоритм проведення серцево-легеневої реанімації. Категорія легко постраждалих та психологічна підтримка в умовах РХБ інциденту.

Організація робіт на місці події із застосуванням бойових отруйних речовин. Робота в малих групах із розроблення стандартних операційних процедур стосовно особливостей реагування на основі практичного досвіду. Практичне відпрацювання

порядку та тактики дій підрозділів за наявністю бойових отруйних речовин.

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативні документи:

1. Наказ МВС України від 26.04.2018 № 340 «Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж».

2. Наказ МОЗ України від 13 березня 2022 р. № 478 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації надання екстреної медичної допомоги постраждалим внаслідок дії хімічних агентів на етапах евакуації».

3. Додаток до окремого доручення ДСНС 23.11.2023 № В-1013 "Тимчасові рекомендації щодо дій органів та підрозділів ДСНС у разі застосування бойових отруйних речовин."

4. НАТО - AMedP-7.2 («Медичний захист постраждалих в умовах хімічного, біологічного, радіаційного і ядерного зараження: перша медична (домедична) допомога», стандарт НАТО - AMedP-7.2», 2018.

5. NATO STANDARD AJP-3.23 ALLIED JOINT DOCTRINE FOR COUNTERING WEAPONS OF MASS DESTRUCTION IN MILITARY OPERATIONS, 2023.

6. NATO STANDARD AMedP-7.6 COMMANDER'S GUIDE ON MEDICAL SUPPORT TO CHEMICAL, BIOLOGICAL, RADIOLOGICAL, AND NUCLEAR (CBRN) DEFENSIVE OPERATIONS, 2018.

7. Standard Operating Procedure (SOP) for responding to Terrorist attacks using CHEMICAL WEAPONS.

Основна література:

8. Дії підрозділів ДСНС України в умовах воєнного стану: Навчальний посібник - Львів: ЛДУБЖД, 2023. 308 с.

9. Радіаційний, хімічний та біологічний захист. Хімічний захист: / В.Б. Лоїк, О.Д. Синельніков, М.О. Довгановський, Р.С. Яковчук Навчальний посібник – Львів: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2022. – 687 с.

10. Бойові токсичні хімічні речовини : Хімічна зброя Т. 1. / В. В. Дядченко, С. Ю. Петрухін, О. І. Новіков. Підручник - Х. 2018. - 532 с.

ОБСЄ Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Координатор проектів в Україні

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ